

Zpravodaj evangelických sborů pelhřimovska

OPATOV-HUMPOLEC-PELHŘIMOV-STRMĚCHY-MORAVEČ

APOŠTOLKA

Ročník 3 / číslo 6 / březen 2021

VELIKONOČNÍ ČÍSLO

Milí přátelé, otevíráte velikonoční číslo časopisu Apoštolka, které touží být povzbuzením v nelehké době. Před vypuknutím podzimní vlny, a s tím souvisejícím omezením setkávání, jsme na biblické hodině v Pelhřimově četli knihu Zjevení. Dozvěděli jsme se, že narozdíl od běžného povědomí není kniha Zjevení knihou, která nás má strašit. Pokud o někom řekneme, že je apokalyptik, myslíme tím většinou, že

nám zvěstuje špatnou budoucnost. Začteme-li se do knihy Zjevení, záhy zjistíme, že je tomu přesně naopak! Kniha Zjevení má čtenáře (posluchače) především potěšit, dát naději v době tísnivé a zlé. Naše současná doba není snad tak tvrdá, jako byla doba, v níž Apokalypsa vznikala. Míra zneužívání moci, míra rozevření nůžek mezi bohatými a chudými a nakonec i neschopnost tehdejší lékařské vědy, tvořily mnohem drsnější podmínky k životu. Mnoho lidí umíralo, mnoho lidí bylo utiskováno, mnoho lidí zažívalo velkou nespravedlnost. Stačil často jeden chybný krok, který se stal osudným, míra udavačství byla neúnosná. Do doby útlaku a veliké tísně píše Jan svůj spis, aby lidi potěšil. Odkud čerpá sílu? Jak si to může dovolit? Čerpá z velikonoční události! Autor knihy tváří v tvář hrůzám a nespravedlnostem doby si zachovává naději a dějinný optimismus. Protože je Janův zdroj naděje Vzkříšený Pán, Jan nestraší, ale povzbuzuje. Zvěstuje, že se dějiny nevymkly svému Stvořiteli z ruky, naopak zlá doba je jen epizoda. Přijde spravedlivý soudce a ten bude jednat jako pozemský Ježíš: milosrdně - jako ten, který se obětoval za druhé. Kniha Zjevení vypráví o jednotlivých malých příbězích všelijak trápených sborečků, analyzuje jejich situaci, povzbuzuje je a sděluje jim, že jejich cena je sice z hlediska tohoto světa maličká, ale z pohledu Boží perspektivy obrovská. U Pána Boha jsou navždy zapsáni. On je garantem jejich jedinečnosti a síly. Z pohledu tohoto světa jsou slabí, ale kniha Zjevení zaslibuje právě těm nejvíc trpícím, že dojdou záchrany. Dveře svobody jim otevře sám Vzkříšený Pán, protože on má klíče (Zj 3,7). Věřím, že tato naděje platila v dobách, kdy Jan psal knihu Zjevení a platí i dnes.

Petr Turecký

KÁZÁNÍ DANIELA MATĚJKY

Ž 80, 8-20

Iz 5, 1-7

Zazpívám svému milému píseň mého milého o jeho vinici: "Můj milý měl vinici na úrodném svahu.

Zkypřil ji, kameny z ní vybral a vysadil ušlechtilou révu. Uprostřed ní vystavěl věž i lis v ní vytesal a čekal, že vydá hrozny; ona však vydala odporná pláňata. Teď tedy, obyvateli Jeruzaléma a muži judský, rozhodněte spor mezi mnou a mou vinicí. Co se mělo pro mou vinici ještě udělat a já pro ni neudělal? Když jsem očekával, že vydá hrozny, jak to, že vydala odporná pláňata? Nyní vás tedy poučím, co se svou vinicí udělám: Odstráním její ohrazení a přijde vniveč, pobořím její zídky a bude pošlapána. Udělám z ní spoušť, nebude už prořezána ani okopána a vzejde bodláčí a křoví, mrakům zakážu zkrápět ji deštěm." Vinice Hospodina zástupů je dům izraelský a muži judští sadbou, z níž měl potěšení. Čekal právo, avšak hle, bezpráví, spravedlnost, a hle, jen úpění.

Prorok Izajáš zpívá lidu Izraelskému píseň o vinici. Na začátku je to krásné, je tu téměř zamilovanost, nadšení z práce, růstu, těšení se na plody. Na konci písně však zní temné tóny zmaru, zkázy, rozpadu.

Vezměme to dnes od konce, ono nám to v téhle době bude asi blízké.

Pán se rozhodl svou vinici opustit a nechat ladem, protože ho prý zklamala svými plody. Někdo by možná řekl, že Pán chce přímo potrestat vinici za to, jak špatné plody nesla. Přijde mi ovšem zajímavé, jakým způsobem se tu líčí zkáza vinice. Není to aktivní zkáza, že by Pán vinice šel, kácel a vykopával hlavy vinné révy, že by je páčil. Ne, Pán samotné té révě vlastně neudělá nic zlého. Ne přímo. On o ni jen přestane pečovat. Zbaví ji ochrany, kterou pro ni vybudoval, zbaví ji vláhy.

Je to až nápadné: on si nedá práci s tím, že by révu kácel a páčil. Dá si však práci s tím, aby odstranil ohrazení a aby zbořil zídku kolem ní. Dává tohle nějaký smysl? Přestane vinici okopávat, takže půda bude zdupaná a neprostupná. Zastaví déšť. Přestane čistit a prořezávat, takže všechno vybuchí leccos tak, že slunečních paprsků bude méně a méně, a na dobré plody nebude už ani pomyšlení.

Izajášův text písně o vinici byl navržen pro postní neděli Reminiscere. Opět mi přijde, jak se v něm můžeme poznat. Nám totiž dnes málokdo nějak přímo ubližuje. Většině z nás se neděje žádné přímé násilí. Ale je tu jakási tíseň, která na nás přichází, a která souvisí s tím, že ztrácíme spoustu jistot, které nás obklopovaly. Takový ten sociální servis, na který jsme byli zvyklí, přestává fungovat. I péče, kterou jsme mohli jen tak mezilidsky za normálních okolností jeden druhému prokazovat, je teď podstatně obtížnější. Zbyly nám z toho střípky. Jsme svědky chřadnutí vnitřního i vnějšího, kterému máme jen omezené možnosti se bránit.

Také vnímám, že jsme si my lidé na spoustu jistot prostě zvykli a považujeme je za samozřejmost. Spousta lidí jako by říkala: “Je přece samozřejmé, co jsme měli v posledních několika letech. Teď se zlobíme, že o to přicházíme.” Zapomíná se, jakou práci dalo některé ty jistoty vybudovat – už jenom ten dlouhotrvající mír v našich končinách, zdravotnický systém, sociální mechanismy, vůbec schopnost se nějak základně domluvit napříč světem. Tohle bylo pracně získáváno.

(Promiňte, rozečetl jsem teď po večerech knihu o dějinách Evropy ve dvacátém století. Mám za sebou 1. světovou válku a období po ní. Na tom se mi ukazuje, jak je naprosto nesamozřejmé, že máme to, co máme. Nebo že obyčejní lidé mají to, co mají. Lidé na špičce se v dějinách asi vždycky měli vcelku snesitelně, ale ti obyčejní lidé jako my byli před sto lety ve strašné situaci.)

Zvykli jsme si na spoustu věcí. A teď o ně do nějaké míry přicházíme. Rostou mezi námi i takové ty různé temné myšlenky - i v našich vlastních srdcích. Uvědomujeme si, jak jsme slabí, křehcí. Jako vinice zbavená své zídky a už několik měsíců bez pořádného deště.

Izajášova píseň mříí samozřejmě ještě na jinou rovinu: vinice bude opuštěná, Bohem opuštěná. Ty situace, kdy člověk prožije a vnímá to tak, že Bůh odtáhl svou laskavou, pečující ruku, ty přicházejí.

Přicházejí také otázky, proč se tak stalo. Proč Bůh svou tvář odvrátil? Tady se nabízí vidět to jako rovnici. V písni o vinici by šlo vidět rovnici: Lide Izraelský, dopouštěl ses bezpráví, konal jsi zlé = rovná se = Hospodin tě potrestá, stáhne svou pečující ruku, vzdálí se a nechá tě napospas. V Bibli se často opakuje tenhle kus vzorce: Dopouštěli jste se zlého, Bůh vás vydá v plen.

Vlastností matematických rovnic je, že je lze obrátit. Je jedno, která polovina je nalevo a která napravo, která je první a která druhá. Otázkou je, jestli lze takhle prohodit i tu biblickou myšlenku: Stíhá vás pohroma za pohromou? Připadáte si bohem opuštění? To znamená, rovná se = dopustili jste se zlého.

Co myslíte, lze to takhle? Občas to někdo říká, i na tom může něco být: Jestli se ti vede špatně, třeba jsi udělal něco zlého. Nepromarněme žádnou dobrou příležitost zpytovat své svědomí! Ale jsem přesvědčen, že tu rovnici takhle obrátit nelze. Potažmo to vůbec není rovnice. Ano, je tu jakási souvztažnost lidských činů a jejich důsledků. Zlé jednání zpravidla přináší zlé ovoce. Kolikrát ovšem bolestmi světa trpí ti, kteří za ně pramálo mohou?

Vyvrcholením celé té knihy, co pravidelně při bohoslužbách čteme, je příběh člověka – Božího Syna, který se ničeho zlého nedopustil, a přesto nesl důsledky toho, co lidé napáchali zlého. Byl vydán, vydal se. Je to spíš Boží nerovnice. Nerovnice se značí takovým tím zobáčkem: Je větší, je menší. Boží láska je vždy větší než to, co lidé napáchají.

Izajášova píseň o vinici zní fatalisticky. Začíná láskou, ale končí zkázou. Otázka je, jestli Izajáš tu píseň zpívá jen proto, aby Izraeli tu zkázu ohlásil, nebo proto, aby připomněl, že tu je vždy šance návratu. Trochu to připomíná proroka Jonáše. Ten si myslel, že jde hlásat jen zkázu. Pak byl ovšem zklamán, že to vlastně nepochopil. Nemělo to být ohlášení zkázy, mělo to být ohlášení návratu.

I v té písni o vinici se lze o některá slova opřít. Docela výraznou roli hrají z počátku té písně přivlastňovací zájmena. Člověk je v textu často přehlédne, ale tady je jich nápadně mnoho: „Zazpívám svému milému píseň mého milého o jeho vinici.“ Jako by nadbytečnými přivlastňovacími zájmeny se tu zdůrazňuje, že tu je pořád vztah: je to můj milý a je to jeho vinice.

Mimochodem, takovou zajímavou hru s přivlastňovacími zájmeny najdeme v druhé Mojžíšově v té slavné scéně, kdy Izrael začne uctívat na poušti zlaté tele a Hospodin je chce zavrhnout. Říká Mojžíšovi: „Tvůj lid, který jsi vyvedl z Egyptské země, se vrhá do zkázy.“ Mojžíš odpovídá: „Hospodine, proč plane tvůj hněv proti tvému lidu, který jsi vyvedl velikou silou a pevnou rukou z egyptské země?“

Má to svou vážnou rovinu, na druhé straně to hraničí téměř s židovskou anekdotou. Jako by Mojžíš s Hospodinem jeden na druhého přehazovali, čím je vlastně Izrael. Bůh říká: „Je to tvůj lid, Mojžíši, tys je vyvedl.“ Mojžíš kontruje: „Nene, Hospodine, je to tvůj lid, tys ho vyvedl!“

Je to takové hádání se s Hospodinem na hraně drzosti, které se ovšem i my můžeme dopustit. A číňme tak: „Hospodine, jsme tvůj lid, ty jsi nás vyvedl z tolika sevření a úzkostí. Pořád jsme tvoji. Ta vinice je pořád tvoje. Rozpomeň se a navrať se k ní! Ať udělala, co udělala, i když to ovoce bylo kyselé, pořád jsme tvoji.“

Kouzelné je, že dost podobná slova v Bibli najdeme. V žalmu 80: „Vinnou révu z Egypta jsi vyňal, vypudil jsi pronárody a ji jsi zasadil. Připravil jsi pro ni všechno, zapustila kořeny a rozrostla se v zemi. Hory přikryla svým stínem, její ratolesti jsou jak Boží cedry, rozložila výhonky až k moři a své úponky až k Řece. Proč pobořils její zídky? Aby trhali z ní všichni, kdo jdou kolem? Rozrývá ji kanec z lesa a spásá ji polní havěť. Bože zástupů,

navrát se, shlédni z nebe, popatř, ujmi se té révy, kmene, který pravice tvá zasadila, letorostu, jež sis vypěstoval.“

Jako by tohle byla další sloka té Izajášovy písně o vinici. Ale už ji nezpívá Izajáš. Zpívá ji jako odpověď celý lid, který volá o Boží pomoc. “Bože, rozpomeň se na své milosrdenství. Rozpomeň se, že jsme tvoji.” (Název neděle „Reminiscere“ znamená „rozpomeň se!“ nebo „pamatuj!“)

Přidá Bůh k téhle naší písni další sloku? Postaví znovu hradby kolem té své vinice? Bude jí znovu okopávat a čistit? Ano, Bible svědčí o tom, že to nějakou další sloku má. Ale možná trochu jinou, než si představujeme.

On nám někoho posílá. Někoho, kdo o sobě řekne: “Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.” Ať se kolem děje cokoli, ať jsou zidky jakkoli pobožené, ať se zdá, že řádí divá zvěř a svlažujícího deště se nedostává, „Já jsem vinný kmen a vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; ...Jako si Otec zamiloval mne, tak jsem si já zamiloval vás. Zůstaňte v mé lásce.“

Tenhle Bohem poslaný vinný kmen pak také sám přijme pošlapání, zůstane zcela bez obranných zdí vydán napospas zlu lidí, aby se stal zdrojem a kmenem a kořenem pro všechny, kdo jsou vydáni napospas. Jsme a budeme jeho.

Kriste, děkujeme, že nás držíš. Díky, že v tobě jsme ukotveni, díky že z tvé síly smíme růst, ať na nás doléhá cokoli. Děkujeme za naději, kterou jsi nám dal tím, že ses vydal, že jsi přijal bolest a smrt a zvítězil jsi. Amen.

SVATEBNÍ SEZÓNA | FILIP BOHÁČ

V roce 2020 jsem oddal 14 párů. Většina těchto lidí je mimo církev, sem tam nějaký katolík, výjimečně protestant či přímo člen naší církve. Někdy jsou to členové různých církví, které je odmítly oddat. Jsem rád, že můžu provádět svatby takových lidí. Církevní řády vlastně nutně nevyžadují, aby byli snoubenci členy naší nebo jiné křesťanské církve. Nemusí být ani pokřtěni. Měli by však rozpoznávat Boží požehnání a usilovat o ně. To je taky jedním z témat mé satební přípravy.

Vím, že každý farář má jiné postupy, množství setkání, intenzitu obsahu atp. Já mám se snoubenci tři setkání.

První je takové seznamovací. Já potřebuji zjistit, koho mám vlastně před sebou. Ptám se na jejich příběh, co vystudovali, z jakých jsou rodin, jak se poznali, čím se živí, co je baví atp. Na konci jim dávám seznam doporučených míst z Bible, který si mají doma projít. Pro mnohé z nich je vůbec první kontakt s Biblí. Mají za úkol vybrat tři texty, které pak zapojíme do satební liturgie. Občas se začnou dál za vybrané verše a s hrůzou v očích se ptají co tím jako ten autor myslel, proč Pavel nesnášel ženy atp. :)

Druhé setkání je z těch tří nejvíce teologické. Nejprve si procházíme biblické texty, které vybrali. Už v tomto bodě se kolikrát otevřou zajímavá témata. Přitom jsem tvrdě

narazil na bariéru mezi "církveštinou" a běžným jazykem. Myslím, že nám farářům a možná i křesťanům obecně často nedochází, jak specifický výrazový slovník jsme zvyklí používat. Nastává rychlé a co možná nejsrozumitelnější tlumočení významu textů. Tohle je pro mě osobně největší "záhul" celé přípravy :-). Ptám se jich, jak rozumí slovu BŮH? Co to je? Není? Probíráme karikatury a představy Boha které se mezi lidmi nejčastěji vyskytují. Dotkneme se taky modlitby a nakonec onoho "požehnání", po kterém dle církevních řádů mají toužit. Na závěr jim dávám domácí úkol. Jde o pracovní list, který si má každý sám promyslet a vyplnit. Svě odpovědi si nesmí říkat a probíráme je až na třetím setkání.

Třetí setkání je z velké části tvořeno domácím úkolem. Snoubenci si sednou proti sobě a povídají si o tom, co napsali do svých pracovních listů. Já do toho mohu a nemusím zasáhnout. Tematické okruhy v pracovním listu jsem vybíral za pomoci párové terapie. Je to možná nejsilnější část přípravy. Několikrát se stalo, že díky tomuto listu otevřeli téma, které se za cca 4 roky vztahu nedostalo k probírání. Je možná zajímavé zmínit, že se jednotlivé body pracovního listu objevují jak v párové terapii tak v křesťanské etice. Teď mi to přijde naprosto samozřejmé. Oba přístupy - když jsou poctivé - směřují ke stejným základům, což mi přijde velmi povzbudivé. Ve zbylém čase probíráme konkrétní podobu svatebního obřadu, ujasňujeme si organizační věci, hudbu, peníze, fotografie, prstýnky etc.

Letošní svatební sezóna vypadá opět výživně. V tuto chvíli se mi nahlásilo 13 párů. Uvidíme, co nám vláda dovolí. Myslím, že příprava a samotné obřady představují velmi elegantní způsob, jak zase jednou trochu podpořit příznivý pohled na křesťanství a církev. Farář je na svatbě (většinou) obklopen skupinou lidí, kteří přímo srší dobrou náladou. Smějí se, žádají fotku, zaplétají rozhovory na obvyklá témata která lidé obvykle farářům pokládají. Mimo samotný obřad je to kazatelská příležitost k oslovení asi 20-60 rozjařených lidí - a to je skvělá věc!

O ODPUŠTĚNÍ, Jan Sokol

Nedávno zemřel profesor Jan Sokol. Z jeho poslední knížky přinášíme ukázkou jeho myšlenek o odpuštění.

Znamená to, že můžeme volit prostředky možná eticky diskutabilní, když jsou vzhledem k cíli ospravedlnitelné?

„Cíl a prostředky“, to není moc dobré rozlišení. O tom, zda člověk jednal správně, rozhodne až výsledek. Cíle vypadají zdálky lákavě, a tak se zdá, že světi prostředky. Teprve když člověk cíle dosáhne, je vidět, za co opravdu stojí. Ale svinstvo, které přitom udělal, je také součástí výsledku.

Je zajímavé, jak tuto záležitost reflektuje právo. Striktně vzato, kdyby platilo jen tak, jak je napsané, jak si to představují právní pozitivisté, byla by každá změna protiprávní. Právo by se nedalo změnit. Fakt, že se právo mění, vyvíjí, svědčí o tom, že se najdou

lidé, kteří ho chtějí měnit, aby bylo lepší, blíží ke spravedlnosti. Kdyby tomu tak nebylo, dodnes bychom kamenovali čarodějnice a lovili otroky.

Jinak řečeno bez tvůrčího přístupu a svobody jednotlivců se nedostaneme blíže ke spravedlivější společnosti, ale zároveň se nevyhneme svinstvům... Je z toho začarovaného kruhu východisko? Myslím, že řada lidí právě z tohoto důvodu nechce riskovat, že se zasviní.

To není tak složité: zloděj nemusí být do smrti zlodějem, jak si myslel Sókratés, který se domníval, že člověk je odsouzen žít se svým zločinem nadosmrti. V tomto ohledu je biblická etika „V tomto ohledu je biblická etika obrácení a odpuštění jedinečná, jasně přesahuje všechny čistě racionální etické systémy.

V tom, že člověku dává naději na odpuštění?

Ano. To, že lítost, odpuštění a obrácení je možné, považuji za etické jádro křesťanství. Křesťanství tady není k tomu, aby říkalo, že se nemá krást, to už věděli i jiní, ale chce pomoci tomu, kdo něco ukradl nebo provedl, to jest také mně.

Pěkně je to vidět na příběhu o Davidovi, Náthanovi a Batšebě. David udělá hanebnost: přebere bojujícímu Uriášovi manželku a přivede ji do jiného stavu. Pak se to snaží shodit na Uriáše, a když se mu to nepodaří, nechá Uriáše postavit do první linie, aby zahynul. A pak se klidně s Batšebou ožení. Jenže přijde prorok Náthan a předvede Davidovi na příkladu, co vlastně udělal. David týden nejí, nespí, modlí se – a pak se dočteme, že je mu odpuštěno.

(...)

Dalo by se říci, že vědomí možnosti odpuštění zostřuje realistický pohled na sebe sama?

Naděje na odpuštění vůbec umožňuje upřímný pohled na sebe sama a nejen to – umožňuje riskovat, jednat jinak než dřív. Když se příliš zdůrazňují pravidla, vede to k tomu, čemu se v ping-pongu říká obranářství. S ničím si nezačínám, mohl bys prohrát. Ovšem aby člověk mohl najít odvahu a do něčeho se pustit, potřebuje naději, že když to dopadne špatně, může mu být odpuštěno. Že se toho dá zneužít je zřejmé, ale jak známo *abusus non tollit usum*, „zneužití nebrání použití“.

Spravedlnost je jistě nesmírně důležitá i ve veřejném životě. Jenže mnoho lidí si pod spravedlností představuje pouze trest a ten může mít podle Nietzscheho docela blízko k pomstě: „... Říká, že je spravedlivý, ale myslí tím, že je pomstěn.“ V němčině je to skutečně blízko: *gerecht* a *gerächt*. Představa spravedlnosti jako rovnosti na váhách je mechanická a předpokládá neměnnost. Pro všechno živé je ale charakteristické, že to je jinak. Má-li být lidský život v plném slova smyslu možný, potřebuje člověk naději, že mu může být odpuštěno.

To teprve zakládá možnost být spolu, platí to v manželství, v přátelství i jinde. Kdybychom byli tvrdí a neteční jako kulečnické koule, jen bychom se od sebe odráželi. Odpuštění samozřejmě nemůže být žádné pravidlo, a kdyby k němu stačilo jen sepnout ruce, měli bychom plné ulice takových „kajčníků“ a společnost by se zhroutila. Ale jako možnost, jako naději to člověk nutně potřebuje.

Fenomén odpuštění je potřebný na všech rovinách. V ekonomice je to třeba bankrot, který je také nespravedlivý, nesystémový a dá se zneužít, ale nemůže být sám o sobě

trestný. Všichni si myslíme, že by se podvodníkům mělo víc šlapat na paty, ale faktickou starostí ekonomů dnes je, jak povzbudit lidi, aby se vůbec do něčeho pustili. To neznamena, že by směli tunelovat. Pravidla musí platit. Ale živnostníci a podnikatelé potřebují mít naději, že když se jim něco nepodaří a udělají bankrot, nebudou muset nadosmrť žít ve vypůjčeném karavanu.

Dokonce i v právu existuje institut promlčení, což je jakási karikatura odpuštění, ale bez ní to nejde. Odpuštění ovšem vyžaduje, že si viník uvědomí, co provedl, že se nevymlouvá, že to přizná a nezamete pod koberec. V roce šedesát osm napsalo asi padesát křesťanů do novin, že svých několik set let, odsezených bez viny v kriminále, svým vězňům odpouštějí. To bylo velké křesťanské svědectví. Bohužel se na osvobozující odpuštění zapomíná, a to i v křesťanských kruzích. Přestože právě křesťané mockrát slyšeli evangelium: „Jakou mírou měříte, takovou vám bude naměřeno.

(Ukázka z knihy: Odvaha ke svobodě, Vyšehrad 2021, Knižní rozhovor v šestnácti kapitolách sleduje životní osudy Jana Sokola, jeho reflexe společenského dění a myšlenkové zrání. Dotýká se studia biblistiky, Nietzscheho díla, setkání s Janem Patočkou i v českém prostředí méně známých personalistů. Těžištěm jeho zájmu je filosofická antropologie, vztahy mezi filozofií a náboženstvím, filozofií a politikou. Zde pramení jeho přiléhavé a stručné postřehy k mezím svobody a lidských práv, k současné rodině, občanské společnosti, politice, evropské integraci. S precizností zlatníka promýšlí velká témata kultury, vzdělání a výchovy, na nichž stojí západní civilizace. Otázky, které si klade, čtenáře vedou nejen k pochopení širších souvislostí evropské historie, ale i k vděčnosti za život a svobodu, a především k touze předat je dalším generacím. V závěru knihy Jan Sokol stručně shrnuje hlavní myšlenky svých knížek, které nejsou zrovna běžné, a přitom jsou zásadně užitečné, nebo dokonce na výsost potřebné.)

Ukázku vybral Petr Turecký

SVĚDECTVÍ DOBY

Vybrali jsme dva texty z poslední doby, které reflektují na osobní rovině současnou dobu. Texty byly publikovány na facebooku a tiskneme je se svolením autorů.

Zamyšlení Ondřeje Macka

Moje první a poslední poznámka o covidu. A není v ní nic nového a objevného.

V posledních dnech mě hodně trápily příspěvky některých mých fb přátel o rouškách, svobodě a rádobý vtipy na toto téma.

Dnes ráno mi došlo, že jsem vlastně rád, že na fb mám i příznivce pana poslance Volného, chcipl pes, odpůrce očkování, a taky ty, kteří tam dávají chytré citáty a fotky předjaří. Alespoň nejsem jen ve své bublině.

Jsem také farářem na vesnici, větší půlka mých sester a bratří volila Babiše a Zemana a pár z nich i Okamuru a komunisty, kteří jsou podle mě zemští škůdci. A někteří z nich

mě pravidelně zásobují nepodepsanými wordovskými soubory se zaručenými zprávami o uprchlících za humny, čípech Billa Gatese a muslimském vedení Pirátů. (Nepřestávám je proto mít rád a i si jich pro jiné vážím...)

Občas dohledám zdroje a pošlu zpět. Ale v zásadě nevím, co mám dělat jiného, než kázat o Pánu Ježíšovi, lásce, odpuštění a boží představě světa, jak ji (samozřejmě subjektivně) vyčítám z Bible.

Covid 19 jsem asi ještě neměl. Zemřela mi na něj teta, volal jsem ji sanitku a její zápas o každé nadechnutí si budu pamatovat hodně dlouho. Několika mým kamarádům zemřeli poměrně mladí rodiče. Jiným nedali babičku ani na kyslík, protože ji vyhodnotili jako už marný případ. Několik mých kolegů vedle farářování nastoupilo do nemocnic. A taky mám kamarádku, mladou lékařku sotva pár měsíců ve špitále, kterou přeřadili na covid oddělení k umírajícím. Samozřejmě „to“ měla řada mých rodinných příslušníků, přátel a farníků s různými průběhy. Můj otec s Alzheimerovou chorobou už prostě ty všechny změny kolem sebe definitivně nedal. Jsem tedy na tom, odhaduji, stejně, jak už asi všichni v této zemi.

Také mám přátele, kterým to zničilo či ničí podnikání. Už rok mi tři děti sedí u počítačů a ne ve škole. A místo toho, abych se loučil s lidmi v Nosislavi... Některým lidem ze sboru nemůžu ani zavolat, protože špatně slyší a telefonování prostě nejde.

Mám blízké, kteří jsou přilepeni u zpráv, a také takové, kteří dělají, že to není.

Jsem přesvědčen, že tahle vláda je šílená. Ale moc si nemyslím, že by tam kdokoli z těch dalších egomaniaků předváděl něco o moc lepšího. I když naděje umírá poslední.

Roušky pro mě byly hrozné, respirátory jsou ještě horší. Chce se mi v nich zvracet a mlží se mi brýle, takže jsem úplně out sotva někam vlezu.

Nějak však pořád věřím tomu, co říkal asi John Stuart Mill: „Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého.“ Prostě se to budu snažit nosit, chodit si nechávat šmrdat v nose a jinak více méně sedět doma, protože nechci ke všem svým životním průserům ještě přidávat to, že bych to někomu předal a on dalšímu a někdo na to zbytečně zemřel. A ani nechci, aby někomu do nekonečna odkládali operaci, protože nejsou kapacity. Nebo aby někdo musel rozhodovat, koho připojí na kyslík a koho ne.

Očkovat se nechávám, i když je mi jasné, že ty vakcíny jsou asi trochu rychlokvašky a pravděpodobně krátkodobé a možná ne příliš účinné na všechny mutace. Ne ze strachu. Hloupě si myslím, že bychom to doma asi přežili. Ale doufal jsem, že by mi to mohlo otevřít cestu k lidem, které teď skoro nemůžu navštěvovat. Asi to tak nebude, ale alespoň ten pokus.

Zamyšlení Davida Šorma

S každou další informací o tom, že zemřela další veřejně známá osobnost, která naší společnosti něco dobrého a trvalého dala, si uvědomím, jak velké množství lidí odchází tiše a bez povšimnutí. Umírají často na přeplněných odděleních, kde s nimi komunikují lékaři a zdravotníci (kteří slouží na pokraji svých sil) zahalení v ochranných oblecích. Pohřby mohou být jen pro nejužší okruh lidí, děti se už do počtu nevejdou. "Kde je babička?". Lidé ve městech stojí u nástěnek s parte, aby se alespoň dozvěděli. Přátelé se nerozloučí, druhého "nedoprovodí" navzdory tomu, kolik dobrého spolu prožili.

Vztahy jsou neuzavřené, mnohdy neusmířené. Zemřelí tu nejsou, ale nějak stále jsou. Odcházejí i celé části rodin (vím o mezigeneračním domě, který zůstal najednou zhasnutý). Časem se jen přistaví kontejner...

Ti co zůstávají, pak mnohdy žijí v těžkém pocitu viny, že právě oni nakazili svého nejbližšího, který tu přeci mohl být a radovat se ze života. Manželé, co spolu šli celý život, si ani nepodají ruku. Spousta lidí má po prodělání nemoci závažné následky. Mnohdy ani nemají sílu se utěšovat, že přežili. Ti, kteří potřebují rychlou operaci, protože mají jiné závažné onemocnění, musí čekat.... Mnoho seniorů vlastně dostala k Vánocům příspěvek 5000 Kč na vlastní pohřeb.

Je potřeba trvat na tom, že ač je tato nemoc závažná, druhá a třetí vlna vůbec nemusela proběhnout, nebo rozhodně ne v tak ničivé síle. Snažím se věřit, že se z toho jako společnost poučíme a že budeme o vládě, vlastních prioritách a hodnotách přemýšlet prostě jinak. Ale bude potřeba hodně usmiřovat, vnitřně uzavírat (a také jít dál), zajímat se o opuštěné, o ty, kteří se propadli do chudoby, odpouštět, a přitom trvat na pravdě (věčně a klidně).

NOVÝ KAPLAN

Kaplanem v pelhřimovské nemocnici se stal bratr Jan Blažek, prosím tedy, pokud víte o někom, kdo je v současnosti v nemocnici, dejte mi prosím zprávu, já ji předám - nebo kontaktujte přímo br. Blažka. Jan Blažek má povolení navštěvovat pacienty, byl již jako zaměstnanec nemocnice naočkován.

Telefon: 420 731 691 313

email: kaplan.blazek@gmail.com

Rozhovor s br. Blažkem

Duchovní péče je podle kaplana Blažka založena na poznání, že život je dar a každý člověk má svoji důstojnost. Prokazovat ji v určitých chvílích života není těžké a rádi to děláme. „Jsou však chvíle, kdy je člověk také důstojný, ale prokazovat mu to může dělat problém. Když jsem toto objevil a přijal, byl jsem z toho překvapen.“

Potřebuje člověk v nemocnici vůbec faráře? Neměl by se duchovnu věnovat teprve po té, kdy ho dá medicína do pořádku?

Člověk je bytost bio-psycho-sociálně-spirituální. Potřebuje podporu na všech těchto čtyřech úrovních.

Nemocniční léčba se však u nás odehrává v oblasti biologické a trochu v sociální. Ale podpora psychická, nebo dokonce duchovní, chybí. Lidé by ji potřebovali, a nevědí, že si o ni mohou říct. To proto, že donedávna bylo duchovno tabu. Dnes ho máme zase naopak příliš mnoho: je tu změt různých sekt, ezoterických učení včetně kartárek, takže se těžko orientujeme. Doba, kdy farář byl na vsi ten nejvzdělanější, je dávno pryč.

Jaké duchovní otázky si pokládají nevěřící?

Nejčastěji se ptají, proč. Proč zrovna já. Proč mne to postihlo. Jedno velké obvinění Boha.

Další téma je smysl života. Každý člověk potřebuje vědět, že jeho život má smysl. Nenaplněnost přináší velké utrpení. Nemoc člověka k tomuto cíli většinou nasměřuje. Taky strach z neznámého, ze smrti, z marnosti, z trestu. Ale největší zátěž umírajících lidí je potřeba odpustit. Neumějí často odpustit svým dětem, že žily po svém. Jiní zase mají problém odpuštění přijmout.

Jak rozjímáte s ateisty?

Způsob si najdu u každého jiný, je to individuální. Někteří mne odmítnou. Vzpomínám si na jednu umírající, která nechtěla mluvit, ale nakonec jsme spolu probírali básně od Skácela. Recitovali jsme. Měla často halucinace a věděla o tom, ale básně, které v mládí četla, měly najednou smysl.

Dá se na takové chvílky připravit?

To rozhodně. Měli bychom si uvědomit své duchovní potřeby závčas pomocí sebedotazování. Ale my je raději potlačujeme, zabýváme se něčím jiným, abychom na to, co je pro nás nejdůležitější, nemuseli myslet. Vyžaduje velkou odvahu definovat si naše vlastní vnitřní zranění, jehož smysl nám uniká.

A přitom každý z nás má temné místo, které tajíme nejen před světem, před druhými, ale dokonce sami před sebou. Nechceme na něj myslet, a tak vzniká jakési životní smetiště z věcí, které jsme raději zametli pod koberec. Vnitřní zranění máme všichni. Vždycky se objeví nějaký spouštěč: křivda, nemoc, neúspěch. Rozjitří naše staré rány. Vyvalí se vlny zdola a nastane veliká duchovní bolest.

Co radíte jinověrcům?

Jednou jsem se modlil s muslimkou před operací. Byla to Češka a k islámu se dala přes Facebook. Říkal jsem jí, že po jejím to neumím, tak se modlila hlasitě sama, a já ji jen držel za ruku a modlil jsem se po svém. Moc se jí to líbilo. Pak to vyprávěla svému cizokrajnému příteli na internetu a on prý jí řekl: „Toho kaplana ti poslal sám Alláh.“

Takže je neobracíte na svou víru.

To by mne ani nenapadlo. Naopak, spíš se s pacienty modlím po jejich.

Chodím za babičkami na LDN a zpíváme Ivánku náš. S válečnými veterány si zazpíváme častušku. Moc jim to pomáhá, nemusí to být žalmy, lepší je to, k čemu mají vztah. Jde o to, aby se vraceli ke svým kořenům.

Dnes je častou nemocí demence. Mají tito senioři také duchovní potřeby?

Rozhodně, jen jim vždy nemusíme rozumět. Právě nyní k nám do kaple chodí dva muži. Dřív byli ateisti. Teď pro ně hodně znamená, že si po bohoslužbě s námi dají kafe a buchtíčku a posedí. Pro ně je důležitý ten nový rituál, vůně a chuť kávy, kterou si dokázali zapamatovat. Když si zpíváme, mají radost a duchovní potřeby se dají rozeznat.

Jak máme připravit na smrt své bližní, když to sami nestihli?

Je to jedna z nejtěžších věcí, kterou můžeme pro jiného udělat. Je dobré vycházet ze sebe: sám si v duchu procházím své vlastní příběhy. Vzpomínám, jak jsme jezdili za babičkou i s našimi dětmi. Pokaždé jim říkala, že se moc těší do nebe. Byla to pro ně obrovská škola.

Když se můj dědeček ocitl na konci života, vložil mi ruce na hlavu a požehnal mi. Za dva dny zemřel. Dodnes jsem rád, že mne rodiče u něj nechali, je to moje moc důležitá, svatá vzpomínka. Silná chvíle, na kterou se nezapomíná. Jsem rád, že jsem u něho mohl být, když umíral.

Pavla Hobstová

Převzato:

<http://www.pecujdoma.cz.2010.archiv.diakonie.cz/v-tistenem-pecuj-doma/kazdy-ma-temne-misto/>

YMCA drobnosti

O víkendu 19.-21. března se více než 20 lidí z Pelhřimovska zúčastnilo YMCA školení pro samostatné vedoucí. Doufali jsme, že kurz splní i záměr stmelení široké a různorodé party lidí ochotných nasadit své síly v YMCA pro děti a mládež. Tohle žel karanténa neumožnila, školení se konalo online, tedy bez velkého vzájemného kontaktu účastníků. I tak je potěšující, kolik lidí je ochotno výhledově přebírat zodpovědnost na táborech či při vedení samostatných aktivit. V dubnu se pak koná školení hlavních vedoucích táborů, na kterém bude také přítomná necelá desítka lidí z YMCA Pelhřimov. Karanténa toho umožňuje jen málo. Plánovat a snít se však smí. Brigády jednotlivců či skupin ze společných domácností zapovězeny nejsou. V Nové Cerekvi proto něco skrytě vzniká - nová klubovna YMCA. V prostoru o několika místnostech již jedna prošla rekonstrukcí i výmalbou a nebýt karantény, už by nic nebránilo začít s aktivitami. Vládní omezení jsou však spíše příležitostí pustit se i do rekonstrukce místnosti přilehlé. Klubovna se nachází v soukromém objektu, jsme majitelům vděční za jejich ochotu do prostoru investovat. Oprava první místnosti však proběhla dobrovolnický. Díky za to! Těšíme se, že jak v Pelhřimově, tak v Nové Cerekvi budeme mít dětem a mládeži co nabídnout.

Vyhlížíme také tábory. Rodinný tábor na Vlčici se chystá od 2. do 8. srpna, Valkounov od 15. do 22. srpna a tensingové soustředění 24. až 27. srpna. Brigáda pro přípravu tábořiště se plánuje na sobotu 12. června. Doufáme, že do léta se pandemická situace promění tak, aby se tábory konat mohly. Pokud se zlepšení podaří už v průběhu jara, budeme se v sobotu 19. června těšit na setkání ve stylu divokého západu - rýžování zlata v potoce u Valkounova, na jehož předchozí ročníky rádi vzpomínáme.

Pro bližší informace o táborech či dalších aktivitách kontaktujte faráře Matějku (777258831), případně Lucii Křivohlavou (vede rodinný tábor na Vlčici).

Sčítání 2021

Všem sborům a kazatelským stanicím Českobratrské církve evangelické

Praha, 17. března 2021 Č.j.: ÚCK/171-2/2021

Milé sestry, milí bratři,

na přelomu března a dubna t. r. začne v České republice sčítání lidu, které probíhá pravidelně jednou za 10 let.

Také letos bude jeho součástí otázka na náboženskou víru (v listinném sčítacím formuláři kolonka B10). Ta je formulována slovy: „Uvedte Vaši náboženskou víru (náboženský směr, hnutí, církev nebo společnost, ke které se hlásíte).“

Otázka je sice zařazena jako nepovinná a formálně její výsledky k ničemu konkrétnímu neslouží, z minulosti ale víme, že výsledky se stanou podkladem pro rozhodování státních a veřejných institucí ve vztahu k církvím na příštích 10 let.

Proto vás prosíme, ač je údaj dobrovolný a nepovinný, abyste kolonku vyplnili.

Statistický úřad v instrukcích k formuláři vyzývá, aby lidé vyplňovali název církve co nejpřesnějším oficiálním názvem. V případě naší církve je tedy náležitým tvarem:

„Českobratrská církev evangelická“.

Obracíme se touto výzvou nejen na členy farních sborů, ale také na vás, kteří formálně členy nejste, a přesto se k naší církvi hlásíte, sympatizujete s ní, účastníte se některých akcí, máte v ní své přátele... Pokud je to v souladu s vaším přesvědčením, vyplňte také, prosíme, „Českobratrská církev evangelická“ v kolonce „Náboženská víra“.

Online fáze Sčítání 2021 začíná 27. března a trvá do 9. dubna. Probíhá pomocí internetových dotazníků nebo prostřednictvím mobilní aplikace. Pro ty, kdo nevyplní formuláře v digitální podobě, navazuje od 17. dubna listinné sčítání, které vrcholí 11. května.

Budeme rádi, když této informaci věnujete prostor ve sborových ohlášeních a dopisech, na webech i sociálních sítích či v osobních rozhovorech.

Synodní rada Českobratrské církve evangelické

Recept Věry Kittové

Zelňáky

Suroviny: listové těsto, salám, zelí, vajíčko, různé koření - jak má kdo rád

Postup přípravy: salám nakrájíme na kostičky, zelí (také trochu pokrájíme), koření, vajíčko, vše smícháme a pak rozmístíme směs na rozválené listové těsto a dáme péci.

Rychlá levná večeře

Suroviny: 4-5 uvařených brambor (ve slupce), 10 dkg nivy (může být i více), 15 dkg šunkového salámu, 1-2 vejce, 1 kelímek smetany, sůl, pepř, kmín.

Postup přípravy: Uvažené brambory nakrájíme na kolečka, vložíme do zapékací misky (pekáčku), osolíme, opepříme, okmínujeme. Potom na brambory naklademe na nudličky nakrájený šunkový salám (může být i zbytek uzeného masa) a posypeme nivou. V misce rozkvedláme vejce se smetanou a zalijeme tímto brambory. Dáme zapéci asi na 15 minut.

Přeji dobrou chuť!

BOHOSLUŽBY, pravidelné akce

V kostele v Moravči - bohoslužby a Večeře Páně

Pokračuje čas pandemie a karanténních opatření. To, co v trvající tísní nejvíce potřebujeme a co nám nejvíce schází, je mezilidský kontakt. Chceme vás povzbudit, abyste mysleli na své milé, využívali telefonů i jiných způsobů, jak spolu být alespoň na dálku.

Velikonoční svátky pro nás vždy byly znamením naděje, která se nečekaně probouzí uprostřed největší temnoty. Zkusme je tak prožít navzdory – nebo právě pro obtížnou situaci, ve které se nacházíme.

Slavení bohoslužeb je momentálně povoleno, ale omezeno na 10 procent kapacity míst k sezení. Moravečský kostel, za který jsme v této době o to vděčnější, tedy nabízí 20 míst pro účastníky bohoslužeb. Přijďte! S oteplováním se počasím budeme nabízet i poslech vně kostela. Už jako samozřejmé vnímáme radiový i internetový přenos na adrese:

<https://www.youtube.com/user/danielmatejka/videos>

Vzdálené přenosy samozřejmě pokulhávají za živým setkáním. Velmi se to ukazuje také v otázce slavení Večeře Páně, které k velikonočním svátkům tradičně patří. Budeme slavít? Nevyloučíme tím ty, kteří budou daleko? Staršovstvo sboru v Moravči se tím zabývalo a chce nabídnout několik cest:

1) Večeře Páně se při bohoslužbách v kruhu přítomných slavit bude, je to možné i za dodržení protiepidemických opatření 2) Pokud zůstáváte doma, můžete slavit Večeři Páně v domácím kruhu. Farářův vzdálený hlas při tom můžete sledovat a nechat se jím vést. Mějte připravený chléb a víno. 3) Pokud jste sami, zkuste najít a požádat někoho, kdo v čase bohoslužeb bude s vámi a s kým si chléb a kalich vzájemně podáte. 4) Hygienická nařízení oproti loňskému roku umožňují, aby farář při zachování opatření navštěvoval lidi, kteří o to požádají. Dejte vědět, přijede za vámi i s chlebem a kalichem (nebo bez chleba a kalicha, dle domluvy).

PELHŘIMOV-STRMĚCHY

Bohoslužby se v Pelhřimově se v současné době nekonají, pokud neslouží Petr Turecký v moravci (odkud se bohoslužby přenášejí internetem), jsou k dispozici na této adrese: https://youtube.com/playlist?list=PLI_-0kZbEa5I8mU0XBU0dbf4xctafWiOi

Biblické hodiny se v současnosti nekonají, jsou umístěny na youtube, viz. odkaz výše.

<https://www.facebook.com/CCEPelhrimovStrmechy/>
<https://ccepelhrimovstrmechy.blogspot.com/>

OPATOV

bohoslužby se v současnosti nekonají

Na velikonoční neděli se budou konat bohoslužby se křtem od 10hod. Bližší údaje budou upřesněny podle situace.

HUMPOLEC

bohoslužby se v současnosti nekonají

MINIBOHOSLUŽBY Filipa Boháče jsou k nahlédnutí zde:
Najdete na webu YOUTUBE u profilu „Filip J. Boháč.“ Nebo
pomocí QR kódu.

Každý den můžete slyšet zamyšlení nad biblickým textem zde:
<https://soundcloud.com/ecirkev>

ADRESY, KONTAKTNÍ ÚDAJE

Sbor ČCE PELHŘIMOV-STRMĚCHY

Růžová 82, 393 01 Pelhřimov, **mobil:** 774 600 529, **alternativní adresa:**
Strměchy č. 13, 393 01 Pelhřimov, **email:** farsborstrmechy@cmail.cz
Číslo účtu: 135626211/0300

Sbor ČCE MORAVEČ

Moraveč č. 35, 393 01 Pelhřimov, **tel:** 777258831, **web:**
www.moravec.evangnet.cz (rss), **email:** moravec@evangnet.cz
číslo účtu - 2001768838 / 2010
přenosy bohoslužeb:
<https://www.youtube.com/user/danielmatejka/videos>
nově i na facebooku: <https://www.facebook.com/kostelmoravec>

Sbor ČCE OPATOV

Opatov č. 10, 588 05 Dušejov, **mobil:** 604 169 503, **web:**
www.opatov.evangnet.cz (rss)
email: opatov@evangnet.cz
číslo účtu - 264010499/0300

Sbor ČCE HUMPOLEC

Husova 143, 396 01 Humpolec, **email:** humpolec@evangnet.cz
Číslo účtu - 0620236399/ 0800